
Ladislao Josph Biro - Bolígraf

Autor:

Data de publicació: 06-03-2021

Ho devem a un hongarès, i, tot i que creiem que és indispensable, la veritat és que només ha estat amb nosaltres des dels anys 40 del segle XX passat.

Publicitat en una revista argentina de 1945 (Font: Viquipèdia)

Per

A. N.

04/03/2021 - 16:34 Actualitzat: 04/03/2021 - 16:35

La invenció de el bolígraf, per descomptat, ha fet les coses molt més fàcils. Si en teniu un a la mà, podeu observar el seu mecanisme: és bàsicament un tub de plàstic o metall que conté tinta i que, en un extrem (la punta) conté una bola petita (d'aquí el bolígraf) que regula la sortida de la tinta de forma fluida i constant al paper. Sembla senzill, però ha requerit molts anys de refinament i va ser al voltant del segle XIX que va sorgir la idea.

Un dia va veure alguns nens jugar amb una pilota quan es va adonar de com va dibuixar una llarga línia a terra mentre perforava un bassal. Així va sorgir la seva inspiració

Però qui l'ha inventat? La resposta és una mica ambigua. De fet, el consens general és que devem el bolígraf al periodista Ladislao José Biro (d'origen hongarès), tot i que en realitat es va inventar una mica abans. Hem explicat: el 1888, un bronzejat de pell americà anomenat John Laud va posar una bola en un tub de tinta per marcar les línies de les pells, afirmant que la seva "invenció consistia en un tanc de tinta millorat, especialment útil entre altres propòsits, per marcar superfícies rugoses - com ara fusta, paper aspre, i altres elements - una cosa que un bolígraf no pot fer."

Per tant, es pot dir que el primer disseny d'aquest objecte va sorgir gràcies a aquest americà, però el seu 'bolígraf' va utilitzar una tinta molt líquida i va requerir que el cartutx es tanqués, i només funcionava en pergamins vellum. Sigui com sigui, mai va patentar ni comercialitzar la invenció, el que ens porta de tornada a Biro. L'hongarès, com aperiodista, sempre s'havia molestat amb el mecanisme de el bolígraf, perquè era una invenció dissenyada per a la gent de dretes i ell, com a esquerrà, solia ser tacat quan l'utilitzava.

La seva fabricació presentava algunes dificultats: era difícil crear pilotes prou petites o col·locar-les al cilindre amb tinta

Abans de 1931, quan es va introduir el primer prototip, Biro havia estat treballant en un model de bolígraf millorat durant algun temps perquè la tinta no s'embussés. Pel que sembla, un dia va veure alguns nens jugar amb una pilota quan es

va adonar de com va dibuixar una llarga línia a terra mentre perforava un bassal. Així és com la inspiració va arribar a ell. Creo una pilota petita (que s'ha perfeccionat amb el temps i sens dubte va ser la cosa més complicada de la idea) i així va inventar la idea que ara mateix tens a mà. Aquell any, en una fira de Budapest, va presentar el prototip i més tard el va patentar inicialment com a 'esfèrogràfic', però no el va comercialitzar.

Amb l'arribada de la Segona Guerra Mundial, Biro, forçat a l'exili, va anar a l'Argentina amb el seu germà Gyorgy i el seu company, Juan Jorge Meyne. A Buenos Aires van començar a treballar en la millora del model de bolígraf: van formar l'empresa Biro Meyne Biro i en un garatge amb 40 operadors i sota pressupost i finalment van llançar el producte al mercat sota el nom comercial Birome (pels dos cognoms). La perfecció del dispositiu era necessària, encara que en l'actualitat sembla senzilla la veritat és que la seva fabricació presentava algunes dificultats: era difícil crear pilotes prou petites o col·locar-les al cilindre amb tinta (que al seu torn no podia ser molt líquida o molt viscosa).

Segons l'empresa Bic, que va popularitzar el bolígraf, amb la seva tinta es pot escriure l'equivalent a la distància d'un quilòmetre

En la dècada de 1940 van vendre la seva primera llicència esferogràfica a Eversharp, i en la dècada de 1950, el gegant Bic també es va fer càrrec del model. L'empresa probablement hauria de ser agraïda, ja que va popularitzar i generalitzar el seu ús. Societé Bic, una empresa francesa, és coneguda pels seus productes d'un sol ús (navalles, encenedors...), encara que sens dubte el boli bic (el vidre va ser el primer que es va comercialitzar) és el més famós: segons la pròpia empresa, amb la seva tinta es pot escriure l'equivalent a la distància d'un quilòmetre. Els artistes del segle XX han contribuït en part a popularitzar l'ús d'aquest gran invent. Si alguna vegada passa per Seül (Corea del Sud), vostè pot gaudir d'algunes de les seves pintures.

Biro, per la seva banda, va néixer el 29 de setembre, i a l'Argentina va ser aquesta data la que va ser escollida en el seu honor per celebrar el dia de l'inventor. A més de el bolígraf, també va desenvolupar altres invents com la rentadora (potser construïda per la seva dona Elsa), un perfumista, una caixa de canvis mecànica automàtica o un termògraf clínic, entre d'altres.